

[Bertel Dahlggaard.]

dom, der optages inden for det egentlige Produktions- og Forretningsliv. Under Forhandlingerne i Udvalget har dette Spørgsmaal været drøftet, og vi har fra vor Side fremsat Udkast til en saadan Affattelse, men da det ikke har vundet fornøden Tilslutning, og da jeg erkender, at dette Spørgsmaal i det hele taget indeholder saa mange yderst vanskelige og indviklede Problemer, har vi givet vor Tilslutning til den Affattelse, Lovforslaget nu har faaet, idet ogsaa vi mener, at Forslaget indeholder værdifulde Bestemmelser. Jeg skal blot i denne Forbindelse pege paa § 3, hvorefter der nu som almenyldig Regel gennemføres en Begrænsning af den Tid, i hvilken et Laan mod Pant i fast Ejendom kan gøres uopsigeligt fra Skyldnerens Side.

Paa Forhaand at skønne helt bestemt over Virkningerne af denne nye Lovgivning anser jeg for meget vanskeligt. Det lader sig efter min Formening ikke gøre at bedømme Virkningerne sikkert, før Lovens Bestemmelser har været gældende i det praktiske Liv i nogen Tid. Skulde det nu ske, at den ene eller den anden Bestemmelse over en anden Indflydelse end tilsigtet, gaar jeg ud fra, at den højtærede Minister og Rigsdagen vil tage eventuelt opstaaede Problemer op til Overvejelse.

Hermed skal jeg anbefale de stillede Ændringsforslag.

Henning Hasle: Det er den ærede Ordførers Bemærkninger om Ændringsforslag Nr. 6 til § 4, der kalder mig frem. Jeg synes, at den ærede Ordfører mod Sædvane ikke var helt klar i sin Udredning af dette Ændringsforslag. Jeg opfatter dette Ændringsforslag saaledes, at det udelukkende gaar ud paa at fastslaa, at ved Overtrædelse af disse Rentebestemmelser, hvor der er Tale om at nedsætte Beløbet, skal der gaas frem under den civile Proces's Form. Andet ligger der efter min Opfattelse ikke i det.

Indenrigsministeren (Knud Kristensen): Det er ikke mærkeligt, at der, naar der fremsættes et Forslag, som paa en vis Maade bryder med en mangleaarig Sædvane, rejser sig visse Betæneligheder og fremsættes forskellige Meninger om, hvordan en eventuel Ændring i de bestaaende Regler helst skulde se ud. Det har ogsaa været Tilfældet ved Behandlingen af dette Lovforslag, og jeg føler derfor Trang til at takke samtlige Udvalgets Medlemmer, fordi de dog har formaaet at samarbejde saaledes, at der

er opnaaet et Resultat, som man fra alle Sider har kunnet give Tilslutning.

Det er blevet nævnt, at Besvarelsene paa de Spørgsmaal, der var stillet til de forskellige Institutioner, har været forskellige og har trukket hver til sin Side. Jeg maa deroverfor sige, at selv om der er megen Forskel paa Besvarelsene, synes jeg dog, der er een Linie, der gaar igennem saa at sige dem alle sammen, og det er, at det Forslag, som her er fremsat, er et Fremskridt fra den Ordning, vi hidtil har levet under. Forskellige har ønsket det ordnet paa en anden Maade end den foreslaaede. Navnlig er der peget paa, at man burde gaa videre, saaledes at man undlod enhver Lovgivning, i hvert Fald enhver indskrænkende Bestemmelse med Hensyn til Renten af Laan mod Pant i fast Ejendom.

Jeg maa sige, at jeg har ikke megen Tro paa — det tror jeg ogsaa jeg gav Udtryk for ved første Behandling —, at man ved saadanne Lovforanstaltninger kan paavirke Renten i væsentlig Grad, og derfor er ogsaa Hensigten med Lovforslaget at komme væk fra den Tilstand, man tidligere har haft, hvor der var en Lovgivning, der fastsatte Maksimum for Renten af Udlaan i fast Ejendom. Hvis dette skulde betyde noget, saa maatte det ogsaa tage Sigte paa, at Kursen i Forbindelse med den nominelle Rente ikke gik over den virkelige af Lovgivningen fastsatte Rente, og jeg mener, at Livet har vist, at begge disse Forhold ikke kunde opretholdes, hvis man i det hele taget i fornødent Omfang skulde kunne optage Laan i fast Ejendom. Derfor har man paa den ene eller anden Maade søgt at komme uden om dette og gjort det paa en saadan Maade, at det maaske nok kunde anses for tvivlsomt, om det var i Overensstemmelse med Tanken i den bestaaende Lovgivning. Det har man ved Forslaget søgt at komme væk fra, idet man har givet Renten fri, for saa vidt den var rimelig under Hensyn til de Forhold, der paa Laangivningens Tidspunkt maatte tages i Betragtning.

Det andet Hovedsynspunkt, der har ligget til Grund, er det, at naar man skal fastlægge Renten for et Laan i fast Ejendom, gældende for en vis Aarrække, saa er det bedre og lempeligere og mere overskueligt for Laantagerne, naar Ordningen træffes paa den her foreslaaede Maade, end hvis der tages Sigte paa gennem et stort Kursfradrag at faa en Forhøjelse af Renten, uden at det giver sig Udtryk i en Rentesatsforhøjelse.

Jeg skal i øvrigt sige, at jeg kan tiltræde